

Centrum Rysunku i Grafiki im. T. Kulisiwicza w Kaliszu

LESZEK MĄDZIK

pejzaże wyobraźni

plakat
fotografia
teatr
grafika wydawnicza

Kalisz
luty - marzec 2001

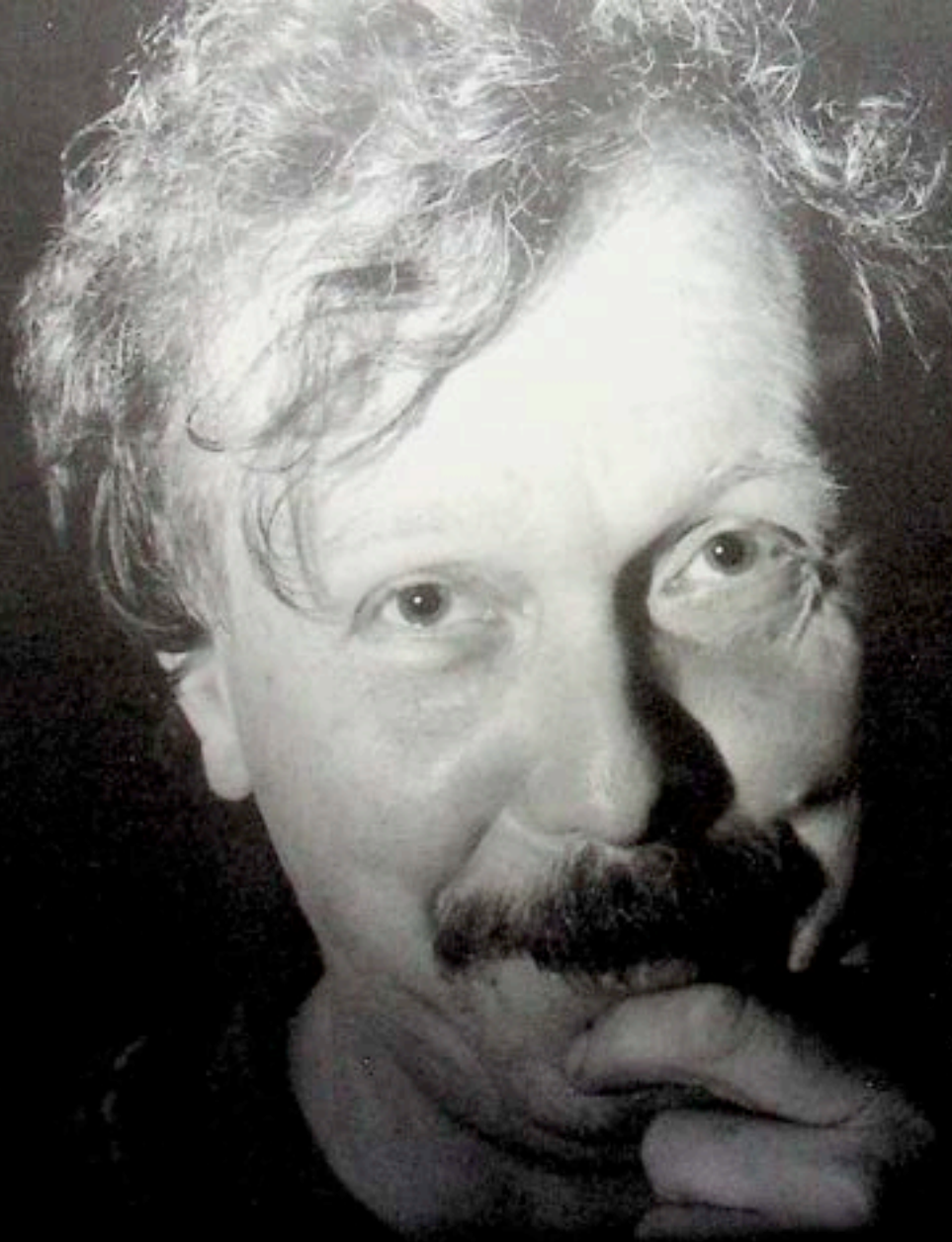
Organizatorzy: Centrum Kultury i Sztuki • Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej

LESZEK
MĄDZIK

pejzaże wyobraźni

*... Wszak od czasu, gdy każdy z nas zaczął żyć w przeznaczonym na śmierć ciele,
bez ustanku zachodzi w nim coś takiego, co powoduje zbliżenie się śmierci.
Jako że w ciągu całego tego życia (jeśli tylko można to nazwać życiem)
niestałość ciała sprawia, że się zmierza ku śmierci.
Przecież nie masz nikogo, kto nie byłby bliższy śmierci po upływie roku aniżeli przed rokiem.
Jutro nie dziś. Dziś nie wczoraj. W chwilę później niż obecnie i obecnie niż o chwilę wcześniej.
Albowiem wszelki przeżyty czas odejmie się od okresu trwania życia:
i z dnia na dzień zmniejsza się wciąż to, co zostaje. Tak iż przeciąg tego życia
nie jest zgoła czymś innym jak biegiem do śmierci, w którym
nie wolno nikomu choć na chwilę się zatrzymać lub choć trochę opóźnić krok...*

Św. Augustyn

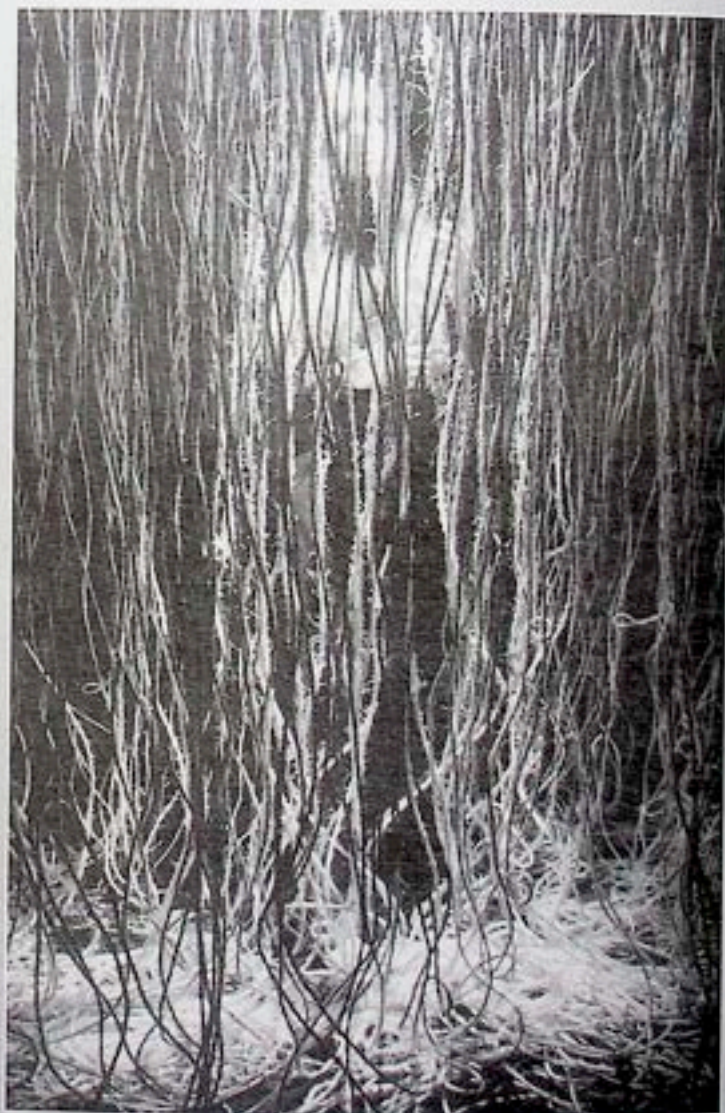
LESZEK MĄDZIK - założyciel Sceny Plastycznej KUL, twórca jej piętnastu spektakli, a także autor kilkunastu scenografii w teatrach Polski, Portugalii, Francji i Niemiec, wykładowca w kilku szkołach artystycznych, profesor poznańskiej ASP, uczestnik kilkudziesięciu festiwali teatralnych na pięciu kontynentach, laureat wielu z nich - już dawno temu ukochał sobie teatr bez słów. Jak sam twierdzi, źródłem milczenia w jego spektaklach jest głębokie przeświadczenie, iż istnieją dziedziny takiej rzeczywistości, które nie poddają się słowu. Mówiąc o nich nieuchronnie je kaleczymy i zniekształcamy. Można jednak przekazać ich głębię i prawdę, stosując odpowiednie środki artystycznego wyrazu. Mądzik usiłuje wypowiedzieć niewypowiedzianą ludzką rzeczywistość przy pomocy światła, rytmu i nastroju. Bo to, co w nas najgłębiej i najskrzytniej ukrywane - ostateczne namiętności i stany egzystencjalne - nigdy w pełni nie dociera do świadomości i nie da się ogarnąć rozumem. „Miłość, wiara, świętość, przerażenie, poczucie skończoności, śmierć - oto co zaludnia przestrzeń tych spektakli” - napisał twórca, gdy został zmuszony do „autorskiej” wypowiedzi na temat swojej twórczości. Lubelski artysta w swym „kosmicznym” teatrze ożywia i rehabilituje zagrzebane w pamięci stereotypy, przywracając widzom możliwość przedracjonalnego oglądu świata. Ulotne, kruche uniwersum jego widowisk kreują cienie i ruchy wysmakowanych form plastycznych, poddanych rytmowi wyznaczonemu przez muzykę. Widz pozostaje na swym miejscu „samotny w tłumie”, jest bowiem oddzielony mrokiem od innych widzów. I od sceny. Swą wyobraźnią przedziera się przez inne wymiary rzeczywistości opanowane przez dobre i złe moce, dążąc do porozumienia się ze światem - tym na scenie i tym poza nią.

Tekst z prospektu Sceny Plastycznej KUL

SZTUKA

Daje mi tę cudowność znalezienia ujścia
dla tego wszystkiego, co w nas wzbiera.
Sprawiła, że to co tkwi wewnątrz mnie,
od razu znaleźć się mogło w drugiej osobie.
Wprowadzam widza w taki tajemny dla mnie kosmos,
w którym dzielę się swoimi lękami i zagrożeniami.
Paradoksalnie – im większy dramat uda mi się
wydobyć na widowni, tym większą czerpię wiarę
w sensowność istnienia i tworzenia dalej tego teatru.
Mam nadzieję, że nie zostawiam widza
pośrodku jakiegoś absurdu. Wydaje mi się, że wspólnie
stajemy wobec możliwości dotknięcia pewnej Tajemnicy.
Kiedy po przedstawieniach słucham ludzi,
to okazuje się, że to nie tylko moje lęki i przeczucia.
W sztuce znalazłem ukojenie...

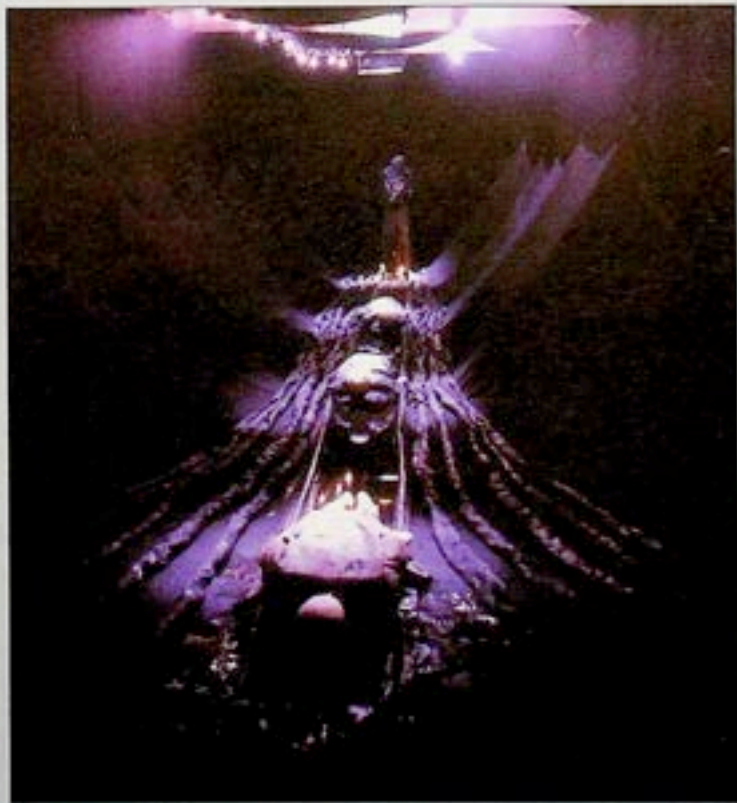
Leszek Mądzik

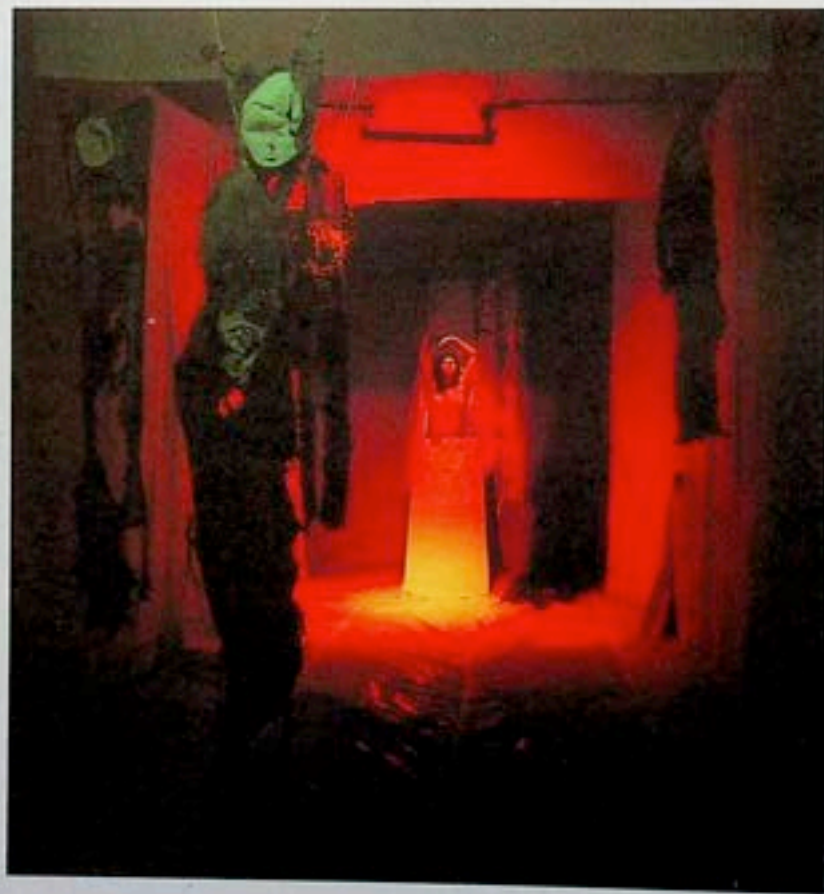
CAŁUN, Scena Plastyczna KUL, 2000

... światło i ciemność;
cisza - i natarczywy najazd dźwięków czy hałasów;
wzloty w górę - i ciężenie w dół siłą grawitacji;
walka żywiołów; nieubłagane obroty koła -
i próby zatrzymania go w biegu,
powstrzymania niszczącej siły czasu...
... wśród mocy Dobra i Zła
rzucono słabą istotę ludzką,
powołaną do cierpienia ale i do wolności.

prof. Irena Sławińska

WROTA, Scena Plastikowa KUL, 1989

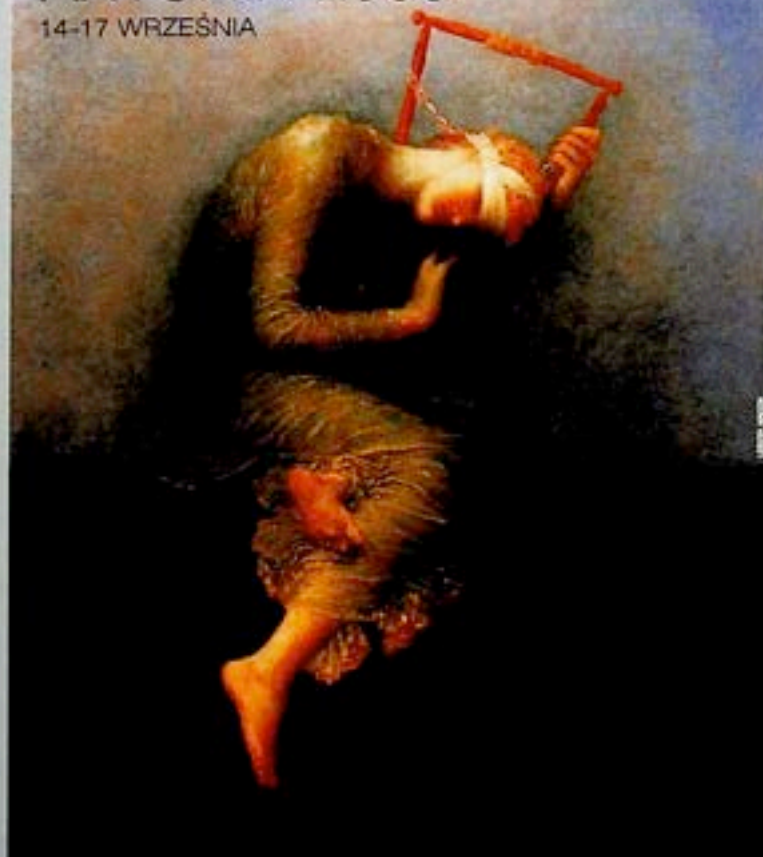
ZIELNIK, Scena Plastyczna KUL, 1976

W Muzeum Narodowym zobaczyłem rzeźby Aliny Szapocznikow. Bardzo zaintrygował mnie jej los odbity w polimerze. Przeżycie było tak silne, że trudno mi o tym mówić. Kiedy piękne, nagie ciało kobiety nagle przesłonięte zostaje martwą atrapą - to jest największy skrót spektaklu, bo dotyka istoty sprawy. Bycia pod urokiem biologii. I jednocześnie „czytania” kobiecego ciała jako ciała śmierci.

Leszek Mądzik

ANTONIN 2000

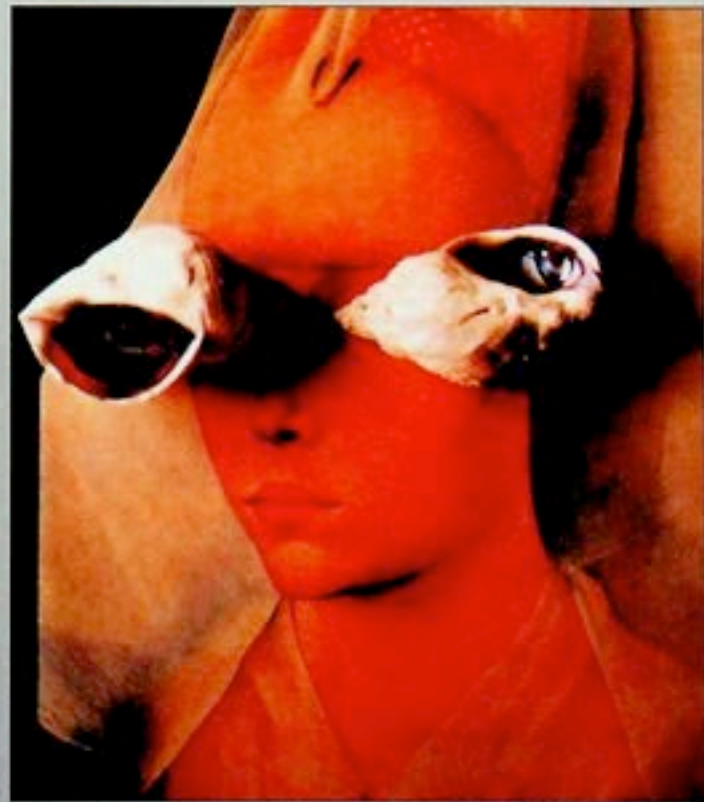
14-17 WRZEŚNIA

CHOPIN XIX MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL
W BARWACH JESIENI

XIX Międzynarodowy Festiwal „Chopin w barwach jesieni”

p l a k a t

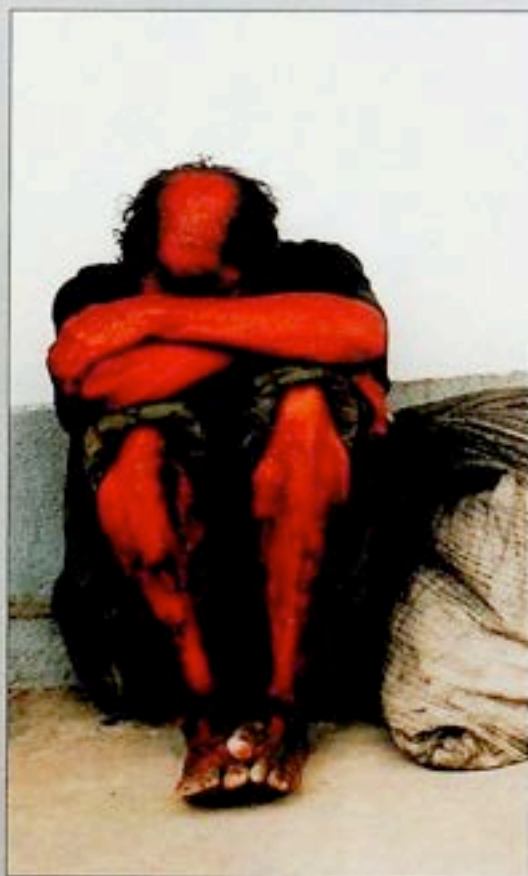

XXV Warszawskie Spotkania Teatralne

fotografia

Przyszł taki moment,
by utrwalić chwilę
pozostającą dotąd na dłużej
jedynie w pamięci.
Zdarzenia ulotne,
istniejące jako pozornie
wyrwane z kontekstu,
istniejące dla mnie,
dla tematu,
nad którym pracuję,
o którym myślę.
One zawsze mają
swoje światło.
Takimi je fotografuję.
Zdjęcia powstają
podczas podróży z teatrem.
Zawsze jest czas,
aby je wykonać.
Pejzaże, postacie,
przedmioty zastają
w różnych przedziwnych
miejscach na świecie.
Ich utwalony ślad nie jest
zasadniczym elementem
przy powstawaniu spektakli,
potrzebuję go jednak,
bardziej intuicyjnie
niż konkretnie.
Często nie znajduję
racjonalnego
wy tłumaczenia,
dlaczego wykonałem
takie a nie inne ujęcia.
To jest moja
intymna, duża radość
w małym obiektywie.

Leszek Mądzik

Kolumbia, 1995

Jest to artysta, którego twórczość jest spełnianiem własnego życia, szukaniem odpowiedzi na jego wyzwania, na tajemnicę egzystencji. Wszystko wyrasta z jego osobistych doświadczeń i poszukiwań, sukcesów i klęsk przewyciężonych wyobraźnią, uogólnionych, łączonych w nie zawsze przewidywalne, niemal ascetyczne artystyczne całości. Trwają w nich dawne i nowe pejzaże wyobraźni. Trwają i dojrzewają, przedzierając się ku teatralnej czy malarskiej ekspresji.

Stefan Sawicki
„Leszek Mądzik - mój teatr”

Oglądając martwe natury z czaszką, polichromowane rzeźby z hiszpańskiego Valladolid, architektoniczne arabeski, reprodukcje obrazów, Erechtejon z akropolskiego wzgórza, Pietę i Frasobliwego, chińskie maski, zegar Orloy z praskiej starówki, egipskie rzeźby i inskrypcje, a przede wszystkim struktury wypreparowane obiektywem z przyrody martwej i ożywionej, te wszystkie splecione liście, pęknięte kamienie, porowaty piasek pustyni czy tamtejsze, kłębiące się, wyrwane z ziemi osty, oglądając to wszystko mijamy pewność, że będą one budulcem czy tylko impulsem kolejnych spektakli Mądzikowego teatru. I że artysta daje nam na tacy rodzaj ściągawki do swej sztuki, odkodowuje formy, z których wyczarowane zostanie zamknięte dzieło. Ale i że, jak rzadko, uchyla rąbka tajemnicy swego warsztatu.

Andrzej Malik

W tym szerokim i wielostronnym spectrum egzystencji szczególnie miejsce zajmuje jednak doznanie bólu istnienia. Przyznam, że nigdy w sztuce ani też w samym teatrze, nie zetknąłem się z tak przejmująco wyartykułowanym artystycznie - i jednocześnie na tak wysokim poziomie twórczym - zjawiskiem doznania samego, czystego i wypreparowanego z jakiegokolwiek „przypadłościowości” indywidualnej, właśnie bólu istnienia, i to postrzeganego jako coś w sposób najbardziej integralny związanego z życiem samym, czegoś istotowo charakteryzującego sam fenomen życia.

Wojciech Skrodzki

Istotnym nowum kreacji Mądzika, nie znającym precedensów, jest jego gra z ciemnością i skąpo dozowanym światłem. Nikt przed nim w taki sposób nie próbował, ani nie potrafił użyć tych wartości, uczynić z nich instrument tak czuły, tak precyzyjny i bogaty”.

Bożena Kowańska
Polska awangarda malarska 1945 - 1960. Szanse i mity

Scena Plastyczna Mądzika jest bez granic – czasowych i przestrzennych. Może ten spektakl rozgrywał się zanim weszliśmy ciemnym korytarzem na salę. Może trwać będzie, kiedy z niej wyjdziemy.

Jacek Bukowski
„Przegląd Tygodniowy” 1993

Są przestrzenie, które wyglądają jak drogi albo jak otwarte księgi. Są też przestrzenie, które nie przypominają niczego. Gdzieś wiodą, wznoszą się albo spadają. Może coś wywołują razem z pojawiającymi się w nich kształtami. Coś niedookreślonego. Prowadzą do jakichś nierozpoznawalnych emocji. Wędrowki do stanów, które poza Mądzikowymi seansami teatralnymi być może nie istnieją. Związki między tym wszystkim nie zawsze są jasne, a dramaturgia czytelna. Pewnie taka właśnie, nieopisywalna, nierozpoznawalna, jest natura tych spektakli. I gdyby udawało się je sensownie opisywać, pewnie znaczyłoby to, że już tak naprawdę nie istnieją.

Andrzej Lis
„Teatr” 1995

Mądzik, gasząc światło i zmuszając widza do skupienia wzroku na wyrzeźbionych w ciemności pejzażach, czyni go absolutnie samotnym. Oglądanie tego teatru jest jak oglądanie wnętrza własnych powiek, na których pozostały jakieś kształty z widzialnego świata: zarys sylwetki, okno, rozjarzona lampa. Trwają sekundę, po czym gasną. Spektakle Sceny Plastycznej przedłużają tę sekundę w nieskończoność.

Roman Pawłowski
„Gazeta Wyborcza”, 16.10.1998

A jednak teatr ten nie jest przygnębiający. Jest raczej otoczony aurą religijnego misterium, przynoszącego ukojenie poprzez swój powtarzający się rytuał.

Paul Allain
„Performance” Londyn, 1990 (Anglia)

Ani jedna ręka nie poruszyła się do oklasku. Wrażenie jest przemożne, przytłaczające. Obrazy są za silne, obrazy, które podobnie jak mit, pokazują pierwotne sytuacje jakiegoś przedracjonalnego odczuwania świata.

Ewelina Preuss
„Hamburger abendblatt”, 1979 (Niemcy)

- 1970 • **Ecce homo** - premiera (24 III). Pierwszy spektakl Sceny Plastycznej KUL Leszka Mądzika
- 1971 • **Narodzenie** - premiera (21 IV)
- 1972 • **Wieczera** - premiera (23 III)
- 1973 • **Włókna** - premiera (2 V). Grand Prix VIII Studenckiej Wiosny Teatralnej w Lublinie
- 1974 • **Ikar** - premiera (24 IV). Prezentacja tryptyku: (Wieczera, Włókna, Ikar) we Freiburgu (Niemcy)
- 1975 • **Piętno** - premiera. Tournée po Włoszech (Piza, Wenecja, Florencja, Rzym) w Parmie - udział w Festiwalu Teatralnym. KUL - 5-lecie Sceny seminarium naukowe „Znak plastyczny - sens i teatr”
- 1976 • **Zielnik** - premiera (11 V). Londyn - prezentacje *Ikara* i *Wieczery* w The Questors Theatre
- 1977 • Włochy - prezentacja spektakli: Palermo (VIII Festiwal Teatrów Eksperymentalnych „Incontroazione 77”) i na Uniwersytecie w Padwie. Austria - Villach: udział w Festiwalu „Spectrum 77”
- 1978 • **Włgoc** - premiera (23 IV). Prezentacja m.in. na Międzynarodowym Festiwalu Teatru i Sztuki Otwartej we Wrocławiu
- 1979 • Prezentacje: Niemcy (Hamburg), Belgia (Gandawa), Węgry - Budapeszt (Festiwal Teatrów Ruchu)
- 1980 • 10-lecie Sceny Plastycznej KUL. Sesja „Przestrzeń i kształt w teatrze”. **Wędrownie** - premiera (IV). Udział w festiwalach: Bressi (Włochy), Liege (Belgia), Lyon (Francja). 14 XII Gdańsk - prezentacja *Ikara* z okazji uroczystości odsłonięcia Pomnika Poległych Stoczników
- 1981 • Tournée po Holandii i Belgii; Bruksela - udział w Festiwalu Teatralnym
- 1982 • Udział w międzynarodowych festiwalach teatralnych: Włochy - Santarcangelo, Niemcy - „Festwochen” w Berlinie Zachodnim
- 1983 • Udział w międzynarodowych festiwalach teatralnych: we Francji - Lyon, Caen, w Belgii - Liege **Brzeg** - premiera (13 XI).
- 1984 • Udział w międzynarodowych festiwalach teatralnych Portugalia (Coimbra), Finlandia (Vaasa), Szwajcaria (Lozanna)
- 1985 • Jubileusz 15-lecia Sceny Plastycznej KUL. Sesja: „Teatr - Plastyka - Mysł”. Prezentacje na festiwalach: Hiszpania (Valladolid), Węgry (Budapeszt), Szwecja (Sztokholm)
- 1986 • Powstanie Galerii Sztuki Sceny Plastycznej KUL. Portugalia - Coimbra (udział w Festiwalu V SITU), Niemcy - Heidelberg (udział w uroczystościach 600-lecia Uniwersytetu). **Pętanie** - premiera (30 XI)
- 1987 • Wyjazdy zagraniczne: Francja - Nantes (udział w festiwalu „Carrefour de l'Europe”); Belgia - prezentacje w Gandawie
- 1988 • Prezentacje spektakli za granicą: Szwajcaria - Genewa (Festiwal Teatralny „La Batle”); Finlandia - Helsinki (sala „Vanha”); USA - wystawy fotografii spektakli Sceny, wykłady i warsztaty teatralne na uniwersytetach, m.in. w San Francisco, Waszyngtonie, Nowym Jorku i Buffalo; Niemcy - Włgoc na scenie Balhaus Nurny w Berlinie
- 1989 • Wielka Brytania - tournée; prezentacje m.in. w Cardiff, Nottingham, Londynie i Glasgow (Third Eye Centre). **Wrota** - premiera (5 XI). Udział w festiwalach: Giessen, Frankfurt nad Menem (Niemcy), Monte Carlo (Francja), Belgrad (Jugosławia)
- 1990 • 20-lecie Sceny Plastycznej KUL. Seminarium „Sztuka a cierpienie”. Występy zagraniczne: Francja - Nancy, Belgia - Bruksela, Niemcy - Oldenburg (Festiwal Sztuki Polskiej), Rosja - Moskwa (Festiwal Młodego Teatru)
- 1991 • Egipt - Kair. Udział w Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Eksperymentalnych (Nagroda Krytyków). Prezentacje spektakli w Halden (Norwegia), Lipsku (Niemcy) i Montrealu (Kanada)
- 1992 • **Tchnienie** - premiera (13 XII). Prezentacje: w Austrii na Festiwalu „Szene Bunte Wahne” (Wiedeń), we Lwowie, w Dreźnie i Berlinie (Niemcy), pierwsza podróż do Japonii (Toyama) - nagroda dla Leszka Mądzika za reżyserię i scenografię
- 1993 • Podróże zagraniczne: Francja - Avignon i Rouen, Dania - Vordingborg, Kopenhaga, Bornholm, Niemcy - Bonn i Berlin), Praga („Laterna Animata”)
- 1994 • **Szczelina** - premiera (23 X). Prezentacje spektakli w Bukareszcie (Rumunia); udział w Festiwalach w Niemczech: „Fidena” w Bochum oraz „Prisma II” w Oldenburgu oraz w USA na Festiwalu „A World Class AACT” w Racine (Nagroda Specjalna)
- 1995 • 25-lecie Sceny. Seminarium „Pogranicza teatru”. Udział w Festiwalach: Kolumbia (Barranquilla), Egipt (Kair), Hiszpania (San Escorial), Niemcy (Achem i Monachium), Bułgaria (Sofia), W. Brytania (Edynburg)
- 1996 • Udział w festiwalach: Niemcy - Poczdam: Festiwal „unidram”, także prezentacje w Hannoverze i Passau; Portugalia - Montemor-o-Velho: Festiwal „Cilemor”; Dania - Kopenhaga: Festiwal „The Magic of Puppets”
- 1997 • **Kir** - premiera (11 X). Prezentacje Sceny: Budapeszt - Dni Kultury Polskiej „Express Polonia”; Meksyk - Festiwal w Mexico City, także w Mexicali; Włochy - Festiwal „Oltre i Confini” na Sardinii; Rosja - Festiwal „Baltic Centre” w St. Petersburgu; Niemcy - Drezno i Bochum
- 1998 • Czechy - prezentacje w Pradze i Brnie; we Włoszech (Turyn). Udział w Festiwalach: „Exodus” w Lublanie (Słowenia) oraz COS '98 w Reus (Hiszpania)
- 1999 • Chorwacja - podróż artystyczna: udział w Festiwalu „Sarajewska Zima 99”, spektakle w Zagrzebiu i wystawa fotografii Leszka Mądzika w Muzeum Narodowym w Labinie; Francja - udział w Festiwalu Teatrów Ulicznych w Aurillac; Czechy - prezentacje w Sibiu i Pradze; Brazylia - spektakle, wystawa i warsztaty w Sao Paulo
- 2000 • Podróż do Libanu i Syrii - prezentacje *Włgoc* i w teatrach „Al-Madina” (Liban) i „Hamra” (Damaszek); Udział w Festiwalach: „kontext-europa” w Wiedniu (tamże również wystawa fotografii Leszka Mądzika w Galerii Instytutu Polskiego); „Baltoscandal” w Rakverri (Estonia), „altFest” w Rumunii; „UNIMA” w Magdeburgu (Niemcy)
- Prezentacje spektakli Sceny w Polsce - podczas Dni Sztuki Współczesnej w Białymstoku (tamże - wystawa fotografii Leszka Mądzika „Z drogi” oraz jego warsztat teatralny); w ramach Bałtyckiego Uniwersytetu Tańca w Gdańsku (także warsztat teatralny Leszka Mądzika)
- Jubileusz 30-lecia twórczości Sceny Plastycznej KUL **Całun** - premiera. Sesja nt. recepcji teatru Sceny w kulturach innych krajów

collage

TESKNOTY

Największa, aby umieć mówić
o naszym odchodzeniu – bez krzyku.
Zgodzić się na to nieuchronne spotkanie,
w ciszy przyjąć i oswojać myśl o śmierci.

Leszek Mądzik

Formuła

Uwierzyłem w sferę emocjonalności człowieka, w której wiele istotnych spraw odbywa się bez słów. Myślę, że to właśnie poprzez obraz ujawnia się rzeczywistość najgłębiej ludzką, na którą składają się pewne ostateczne namiętności i stany emocjonalne, których człowiek nie zawsze jest świadomy i z którymi rozum nie zawsze daje sobie radę.

Leszek Mądzik

SCENA PLASTYCZNA KUL
Al. Racławickie 14 • 20-950 Lublin
www.kul.lublin.pl/ext/scena

CENTRUM KULTURY I SZTUKI W KALISZU
ul. Łazienna 6 • 62-800 Kalisz
www.ckis.kalisz.pl
MUZEUM OKRĘGOWE ZIEMI KALISKIEJ
CENTRUM RYSUNKU I GRAFIKI
IM. TADEUSZA KULISIEWICZA
ul. Kolegialna 4 • 62-800 Kalisz
www.info.kalisz.pl/muzeum

Wydawca

CENTRUM KULTURY I SZTUKI W KALISZU
MUZEUM OKRĘGOWE ZIEMI KALISKIEJ

Projekt plakatu

oraz projekt i redakcja katalogu

DARIUSZ CHOJNACKI

Szef Galerii w Hallu

CENTRUM KULTURY I SZTUKI

Współpraca graficzna

i kompozycja pracownia katalogu

INKA M. ŚWIĄTEK

www.artkalisz.pl

Fotografie

STEFAN CIECHAN, ANDRZEJ JOHN

Druk

Zakład Usług Poligraficznych • REMA • S.C.

